

ธุรกิจอู่ซ่อมรถยนต์ในกัมพูชา

อู่ซ่อมรถยนต์เป็นธุรกิจหนึ่งที่น่าสนใจในกัมพูชา เนื่องจากกัมพูชาเป็นประเทศที่มีอัตราการใช้รถยนต์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2548 มีรถยนต์ขึ้นจดทะเบียนในกัมพูชาราว 132,000 คัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.5 จากปี 2547 เมื่อประกอบกับสภาพพื้นผิวถนนในกัมพูชาที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการใช้รถยนต์ และมีส่วนทำให้รถยนต์สึกหรอได้ง่าย อู่ซ่อมรถยนต์จึงเป็นธุรกิจบริการที่เป็นความจำเป็นและมีแนวโน้มขยายตัวดีในกัมพูชา

โอกาสลงทุนธุรกิจอู่ซ่อมรถยนต์ในกัมพูชา

ปัจจุบันกัมพูชามีอู่ซ่อมรถยนต์กว่า 100 แห่ง (ในจำนวนนี้ราวร้อยละ 60 เป็นของชาวกัมพูชา อีกร้อยละ 30 เป็นของชาวเวียดนาม ที่เหลือเป็นของนักลงทุนชาติอื่น) ส่วนใหญ่เป็นอู่ขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งไม่ค่อยมีมาตรฐานในการดำเนินงาน อีกทั้งยังขาดแคลนช่างฝีมือ และช่างเทคนิคที่มีความชำนาญ ขณะที่อู่ซ่อมรถยนต์ที่ได้มาตรฐานทั้งในด้านของบุคลากรผู้ชำนาญการ และอุปกรณ์เครื่องมือซ่อมแซมที่ทันสมัย มีอยู่เพียงไม่กี่แห่งในรูปของศูนย์บริการของตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ยี่ห้อต่าง ๆ อาทิ Toyota, Mitsubishi, Ford และ Jeep เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นโอกาสดีของผู้ประกอบการไทยที่จะเข้าไปลงทุนทำธุรกิจอู่ซ่อมรถยนต์ในกัมพูชา เนื่องจากผู้ประกอบการไทยมีประสบการณ์ในธุรกิจดังกล่าวจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง อีกทั้งกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับไทย ทำให้สะดวกต่อการนำเข้าอะไหล่และชิ้นส่วนรถยนต์ รวมถึงการส่งช่างฝีมือมารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะการทำงานเพิ่มเติมในประเทศไทย

เกร็ดน่ารู้สำหรับการลงทุนธุรกิจอู่ซ่อมรถยนต์ในกัมพูชา

- **กลุ่มผู้ใช้บริการอู่ซ่อมรถยนต์ในกัมพูชา** แบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก ดังนี้
  - **ชาวต่างชาติและผู้มีรายได้สูง** ประกอบด้วยชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานให้กับบริษัทต่างชาติดังกล่าวระหว่างประเทศ รวมทั้งนักการทูต และชาวกัมพูชาที่มีฐานะดี ผู้ใช้บริการกลุ่มนี้มีกำลังซื้อสูงและให้ความสำคัญกับคุณภาพของการให้บริการ รวมถึงคุณภาพของอะไหล่ที่ใช้ซ่อมแซมรถยนต์มากกว่าคำนึงถึงราคา
  - **ชาวกัมพูชาที่มีรายได้ระดับกลาง-ล่าง** ผู้ใช้บริการกลุ่มนี้ส่วนใหญ่คำนึงถึงอัตราค่าบริการของอู่ซ่อมรถยนต์เป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ รองลงมา คือ ราคาและคุณภาพของอะไหล่รถยนต์ นอกจากนี้ การซ่อมแซมในแต่ละครั้งทำเพียงเพื่อให้รถยนต์สามารถใช้งานได้เท่านั้น ไม่ค่อยคำนึงถึงอายุการใช้งานหลังเข้ารับบริการ
- **การขออนุญาตเปิดอู่ซ่อมรถยนต์** นักลงทุนสามารถยื่นขอจดทะเบียนและขอใบอนุญาตเปิดอู่ซ่อมรถยนต์จากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดของกัมพูชา ซึ่งจะพิจารณาออกใบอนุญาตดังกล่าวให้คราวละ 1 ปี โดยนักลงทุนต้องยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นรายปี อย่างไรก็ตาม หากนักลงทุนยื่นขอจดทะเบียนและขอใบอนุญาตเปิดอู่ซ่อมรถยนต์จากกระทรวงพาณิชย์ของกัมพูชาโดยตรง อาจได้รับการพิจารณาและออกใบอนุญาตที่มีอายุนานถึง 99 ปี
- **ชิ้นส่วนและอะไหล่รถยนต์** อู่ซ่อมรถยนต์ที่เป็นศูนย์บริการของตัวแทนจำหน่ายรถยนต์นิยมนำเข้าชิ้นส่วนและอะไหล่รถยนต์ รวมทั้งอุปกรณ์จากบริษัทแม่โดยตรง หรือจากบริษัทตัวแทนในภูมิภาค (กว่าร้อยละ 70

นำเข้าจากประเทศไทย) ขณะที่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กนิยมใช้ชิ้นส่วนและอะไหล่รถยนต์ รวมทั้งอุปกรณ์ที่ดัดแปลงหรือถอดชิ้นส่วนมาจากเครื่องยนต์เก่า

- **แรงงาน** ทางกรมกัมพูชาอนุญาตให้ธุรกิจ และสถานประกอบการทุกประเภทสามารถจ้างแรงงานต่างชาติได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของแรงงานชาวกัมพูชาที่จ้างงานอยู่ โดยแรงงานต่างชาติที่ต้องการเข้ามาทำงานในกัมพูชาต้องยื่นขออนุญาตและทำบัตรการทำงาน ซึ่งมีค่าธรรมเนียม 100 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี สำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีที่อยู่อาศัยถาวรในกัมพูชา และ 50 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี สำหรับบุคคลที่มีที่อยู่อาศัยถาวรในกัมพูชา โดยต้องชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวภายในวันที่ 31 มีนาคม ของทุกปี

เป็นที่สังเกตว่า การแข่งขันของธุรกิจอู่ซ่อมรถยนต์ในกัมพูชามีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ดังนั้น นักลงทุนที่สนใจเข้าไปลงทุนในธุรกิจดังกล่าวน่าจะให้ความสำคัญกับการลงทุนในอู่ขนาดใหญ่ที่ใช้เทคโนโลยีและการจัดการทันสมัย เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันกับอู่ขนาดเล็กที่นับวันจะมีมากขึ้นเป็นลำดับ

ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจ ฝ่ายวิชาการ
พฤษภาคม 2550